

Motion till riksdagen 2012/13:Fi268

**av Ann-Kristine Johansson och Carina Adolfsson
Elgestam (S)**

Lokala sparbanker

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sparbanksrörelsen.

Motivering

Under 2000-talet har flera av affärsbankerna, trots en stark affärsmässig expansion och ökad lönsamhet, lagt ned lokala kontor, främst i landsbygdsregionerna. Detta har skett samtidigt som behovet av krediter hos de många växande småföretagen utanför storstäderna ökat i väsentlig omfattning. Tydliga effekter är att nyetableringarna av företag hämmats och att befintliga småföretag inte kunnat växa i den takt som marknadsutvecklingen borde ha möjliggjort.

Vi kunde nyligen ta del av den genuina sparbanksrörelsens goda resultat under 2011 och första halvåret i år. De dryga 60 lokala sparbankerna fungerar mycket väl där de finns om man ser till hur de skickligt och effektivt sköter kreditbehov och andra ekonomiska frågor för hushåll och företag inom sina geografiska domäner.

De lokala sparbankerna har inte bara en viktig roll att fylla när det gäller den löpande kreditgivningen och sparandet i samhället. Dessa banker med rötter i det tidiga 1800-talet och med allt större allmän betydelse under 1900-talet, har även spelat en betydande roll för den regionala utvecklingen. Tyvärr saknas lokala sparbanker eller sparbanksfilialer i över hälften av landets 290 kommuner, även om det t.ex. i Värmland under 2012 har tillkommit en ny filial i Sysseleback i Torsby kommun och snart även filial i Storfors kommun i östra Värmland. I flera av de kommuner som helt saknar någon form av lokalt placerad bank eller har en kvarvarande men ofta krympande affärsbanksfilial

Fel! Okänt namn på

ser vi en stagnation av det lokala näringslivet och ökade problem för hushållen att få bostadslån.

Sparbanksrörelsen, som i nästan 200 år varit en viktig resurs för landsbygdens utveckling, måste ges bättre möjligheter att fungera som en utvecklingsmotor i de regioner och kommuner som saknar en lokal sparbank. Risker är att det snarare kan bli ännu färre sparbanker på landsbygden än de cirka sextio vi har på grund av de nya Baselreglerna och den allmänna strukturella utvecklingen på bankmarknaden.

Om den generella finansieringsmarknaden kunde spela en långsiktigt mer stabil roll för den ekonomiska tillväxten skulle detta underlätta för den regionala utvecklingspolitiken och göra regionerna utanför storstäderna mindre sårbara och mindre beroende av tillfälliga regionala stöd. Om sparbanksrörelsen kan stärkas gynnar det tillkomsten av fler företag och jobb i regionerna utanför de stora tätortsbildningarna och kan effektivisera bruket av de medel som kommer från EU:s strukturfonder och dess medfinansieringskällor.

Det finns flera områden som behöver åtgärdas för att bidra till en utveckling och breddning av sparbanksrörelsen.

Etablering av fler lokala sparbanker

Nytablering kan antingen ske genom att befintliga sparbanker erbjuder statliga lån eller kreditgarantier för att etablera filialer på orter med stort behov av en lokal sparbank. Lösningen att få nyttja statliga lån för en etablering kan kombineras med (eller i vissa fall ersättas av) ett system som används i Norge och som kallas egenkapitalbevis. Erfarenheterna är så goda av denna lösning att detta även bör prövas i Sverige.

Basel III-reglerna bör anpassas

EU:s initiativ till strängare krav på banker i allmänhet har sin bakgrund i skilda bank- och finanskriser under en längre period. Sparbankerna har som affärsidé att inte utsätta sig för några större risker vid kreditgivning till företag och hushåll. Eftersom de lokala sparbankerna har en lång tradition av ytterst små kreditförluster, med ett fåtal undantag under de senaste decennierna, bör diskussioner tas upp om möjligheterna att skapa olika regelsystem utifrån bankernas allmänna risknivå i sin kredithantering.

Ny översyn av banklagstiftningen

I en tid av stora aktuella och sannolikt kommande omstruktureringar inom banksektorn i Europa behövs särskilda analyser av lagstiftningen kring olika typer av banker. Sparbankslagen från 1987 behöver ses över i syfte att bl.a. studera styrsystem, ekonomiska buffertar, samarbete mellan olika banker, val

Fel! Okänt namn på

av huvudmän och andra frågor som aktualiserats av de senaste årens händelseutveckling inom branschen.

Nya samarbetskrav och samarbetsmöjligheter inom sparbanksområdet

Det är både nödvändigt och fördelaktigt att öka samverkan mellan de lokala sparbankerna i såväl Sverige som hela Norden. Små sparbanker behöver samarbeta i högre utsträckning för att klara såväl ökade kompetenskrav som fler kontroller och som kräver högre kostnader. Därför kan en ökad samverkan mellan sparbanker i Norden vara en fördel. Det är en viktig uppgift för Nordiska rådet och ministerrådet att utveckla banksamverkan i Norden.

Om det blir lättare, enklare och ekonomiskt mer gynnsamt att utveckla fler filialer till befintliga lokala sparbanker och nya sparbanker i den majoritet av kommuner som saknar en sparbank kommer en sådan utveckling att bidra till den regionala utvecklingen och den ekonomiska tillväxten i hela landet.

Stockholm den 4 oktober 2012

Ann-Kristine Johansson (S)

Carina Adolfsson Elgestam (S)